

Tromsø 18/10-05

REFERAT FRA MØTE I FAGRÅDET FOR NORM 5. OKTOBER 2005

- Til stede: Inger Sofie Samdal Vik (leder, NFMM), Astrid Lia (NITO), Olav Natås (sentral-lab.), Fredrik Müller (universitets-lab.), Gunnar Skov Simonsen (ref., NORM).
- Forfall: Martin Steinbakk (NORM), Arne Broch Brantsæter (FHI), Elisabeth von der Lippe (NFIM), Mark Fagan (APLF),
- Sak 14/05: Godkjenning av innkalling, referat fra siste møte og saksliste. Innkalling, referat og saksliste godkjent.
- Sak 15/05: Oppsummering av NORM/NORM-VET 2004
Rapporten for 2004 ble gjennomgått og kommentert. NORM sentralt har så langt det har vært mulig forsøkt å etterkomme Fagrådets ønsker m.h.t. innhold og utforming av rapporten. Det legges ikke opp til vesentlige endringer i 2006, men på enkelte punkter kan dokumentet utvikles videre. Presentasjonen av forbruksdata for mennesker vil bli justert og eventuelt utvidet etter opprettelsen av reseptregisteret. Det foreslås også å inkludere resistensdata for systemiske soppinfeksjoner som allerede i dag genereres i regi av Rikshospitalet. Endelig er det spørsmål om man i framtiden skal inkludere virologiske data, se sak 24/05.
- Sak 16/05: Presentasjon nytilsatt epidemiolog ved NORM
Anne-Sofie Furberg har begynt i nyopprettet stilling som overlege i epidemiologi ved NORM. Hun har doktorgrad innen registerbasert kreftforskning, og hennes arbeidsoppgaver i NORM skal i særlig grad være rettet mot forskningsformålet i NORM i form av initiering av og støtte til epidemiologisk resistensforskning. Det er imidlertid en forutsetning at hun får tilstrekkelig bakgrunnskunnskap innen bakteriologi, og foreløpig fram til nyttår inngår hun i opplæringsprogrammet for mikrobiologer ved UNN. Man vil på et senere tidspunkt avgjøre om forskningsvirksomheten skal kombineres med full utdanning som mikrobiolog.
- Sak 17/05: Oppdatering eNORM og nettbasert tilgang til NORM-data
Hilde Lydersen ga en oppdatering av status for registreringsprogrammet eNORM, det sentrale databaseprogrammet for NORM, konverteringen av historiske data for etablering av databasen, samt planene for nettbasert presentasjon av NORM-data. Det siste punktet ble diskutert med utgangspunkt i det svenske ResNet
(<http://www4.smittskyddsinstitutet.se/>).
Det var enighet om at man skal tilstrebe god tilgjengelighet til

NORM-data. Data kan for eksempel presenteres på regionalt nivå, og resultatene må være kvalitetssikrede fra NORM-sentralen før de gjøres tilgjengelige på internett. Dette vil rimeligvis være i forbindelse med utgivelse av den årlige rapporten.

Sak 18/05: Planlegging av overvåkingsopplegget for 2006
Opplegget for 2006 ble diskutert. Forslaget fra Fagrådets møte våren 2005 ble i det vesentlige opprettholdt, konf. Sak 12/05. Spørsmålet om bruk av rutinedata og innholdet i dette begrepet ble diskutert videre. Som tidligere ble det lagt vekt på at man ønsket å unngå dobbelt analysearbeid, blant annet ved å begrense den utstrakte bruken av Etester til fordel for lappebasert disk diffusjon med anbefalte metoder. Ut fra diskusjonene i Fagrådet vil man på NORM-dagen legge fram følgende forslag til opplegg for 2006:

• <i>E. coli</i> fra blodkultur	9 mnd innsamling	Disk diffusjon
• <i>Klebsiella</i> spp. fra blodkultur	9 mnd innsamling	Disk diffusjon
• <i>Enterococcus</i> spp. fra blodkultur	9 mnd innsamling	Disk diffusjon
• <i>S. aureus</i> fra blodkultur	9 mnd innsamling	Disk diffusjon
• <i>S. pneumoniae</i> fra blodkultur	9 mnd innsamling	Etest
• <i>S. pyogenes</i> fra blodkultur	Alle isolater	Etest
• <i>S. pyogenes</i> fra luftveisprøver	1 mnd innsamling	Etest
• <i>S. pyogenes</i> fra sår	1 mnd innsamling	Etest
• <i>S. aureus</i> fra sår	1 mnd innsamling	Disk diffusjon
• <i>P. mirabilis</i> fra urin	3 mnd innsamling	Disk diffusjon
• <i>Salmonella</i> spp. fra alle materialer	Alle isolater	Disk diffusjon
• <i>Shigella</i> fra faeces	Alle isolater	Disk diffusjon
• <i>Campylobacter</i> spp. fra faeces	Utvalgte isolater	Etest
• <i>Yersinia</i> spp. fra faeces	Alle isolater	Disk diffusjon
• <i>M. tuberculosis</i> fra alle materialer	Alle isolater	Andre metoder
• <i>Neisseria gonorrhoeae</i>	Alle isolater	Etest

Det understrekes at resultatene for disk diffusjon skal registreres i form av millimetersoner. NORM vil definere hvilke analyseplattformer som kan brukes og hvilke antibiotika som skal undersøkes. Alle resultater legges inn i registreringsprogrammet eNORM. Innsamlingsoppleggene starter 01.01.2006. Som nevnt under sak 15/05 vil man eventuelt inkludere rapportering av systemiske sopp-isolater.

Sak 19/05: Status for Norges deltagelse i EARSS
I alt 8 laboratorier leverer nå rutinemessig data til EARSS (Lillehammer, AHUS, Bærum, Drammen, Tønsberg, Telelab, Førde, Trondheim) og flere andre er under klargjøring for deltagelse (Fredrikstad, Haukeland, Ullevål, Ålesund, Molde, Bodø, Tromsø). Frode With Gran ved St. Olavs hospital er tilsatt i 20% bistilling i NORM med ansvar for uthenting og bearbeidelse av data for EARSS. Med utgangspunkt i arbeidet med rutinedata til EARSS ønsker NORM sentralt å arrangere et møte / kurs for deltagersykehusene i 2006 for å øke den lokale kompetansen i å presentere data fra egen institusjon. Fagrådet gir sin tilslutning til et slikt opplæringstiltak.

Sak 20/05: Endelig program for NORM-dagen 17. november 2005.
NORM-dagen planlegges i samsvar med forslaget som ble utarbeidet på Fagrådets vårmøte. Deltagermøtet for NORM og NORM-dagen arrangeres torsdag 17. november på AHUS da det ikke var mulig å bestille lokale i tilstrekkelig god tid på Ullevål som tidligere forutsatt. Følgende programposter er på plass:

- Oppsummering av NORM/NORM-VET 2004 v/Gunnar S. Simonsen. (Presentasjonen av foreløpige data fra NORM 2005 må utgå p.g.a endringene i databehandlingsrutinene.
- Molekylær overvåking av MRSA-kloner i Norge v/Trond Jacobsen.
- Bruk av cefoxitinlapp ved resistensbestemmelse av stafylokokker v/Liselotte Buarø.
- Penicillinresistente pneumokokker på Island v/Karl Kristinsson.
- Utbrudd av ESBL - screening og smitteverntiltak v/Olav Natås og Elisabeth von der Lippe.
- Antibiotikaforbruk i primærhelsetjenesten og sykehus v/Hege Salvesen Blix.

Fagrådet uttrykker ønske om å vitalisere NORM-dagen ved å trekke deltagerlaboratoriene sterkere inn i arrangementet, men det er samtidig usikkerhet om hvordan man skal oppnå dette. Fagrådet mener at man bør være realistiske m.h.t. hvem som ønsker å delta på arrangementet og heller lage et godt møte for de som møter opp fremfor å bruke tid og krefter på grupper som i liten grad har vist interesse for å komme. Det avtales at problemstillingen taes opp på NORM-dagen slik at deltagerne selv kan bidra med løsningsforslag.

Sak 21/05: Rapporten fra konferansen på Olavsgård – hva skjer videre ?
Kort orientering om arbeidet med oppfølging av Olavsgård-konferansen. Det er i etterkant av møtet i Fagrådet blitt klart at den interdepartementale styringsgruppen for Tiltaksplanen vil bli opprettholdt for å arbeide videre bl.a. med utgangspunkt i anbefalingene fra Olavsgård. Det vil bli formulert et strategidokument som etter politisk behandling kan danne grunnlag for det videre arbeidet mot antibiotikaresistens i de kommende år.

Sak 22/05: Forskning i NORM
Fagrådet hadde forut for møtet et separat møte for drøfting av sak 22/05 og sak 23/05. Spørsmålet om organisering og forskning i tilknytning til NORM ble grundig diskutert i lys av Fagrådets vurderinger og innspill fra NORM sentralt. Det hersket stor grad av enighet om at forskningen bør prioriteres og at man både bør gjøre NORM-data og bakterieisolater tilgjengelige for forskning, og at man også bør forsøke å gi økonomisk støtte til prosjekter som er i samsvar med mandatet for NORM. Fagrådet i NORM vil ha en sentral rolle i å vurdere innsendte søknader mens NORM sentralt må vurdere de økonomiske rammene for en slik stipendordning. Fagrådet skal formulere et strategidokument for forskning som kan legges til grunn for den videre satsingen. Ut fra budsjettssituasjonen i NORM vil man vurdere om det allerede i inneværende år er rom for tildeling av midler til enkeltprosjekter.

- Sak 23/05: Fagrådets fremtidige rolle i NORM
Sak 23/05 ble diskutert internt i Fagrådet på eget møte i forkant av det formelle Fagrådsmøtet. Fagrådet har utarbeidet flere forslag for å bedre samhandlingen mellom Fagrådet og NORM sentralt. Det er ønskelig at forslagene til overvåkingsopplegg klargjøres så tidlig at Fagrådet kan vurdere dem forut for Fagrådsmøtene. Det er også ønskelig med bedre rapporteringsrutiner for NORMs deltagelse i internasjonalt samarbeid og gjennomføringen av prosjekter i regi av NORM. Fagrådet vil utarbeide et dokument som kan danne grunnlag for det videre arbeidet i Fagrådet og for samhandlingen mellom Fagrådet og NORM sentralt.
- Sak 24/05: Eventuelt
Spørsmålet om å inkludere virologiske data i NORM ble tatt opp til ny debatt. Det var både i Fagrådet og i NORM sentralt en klar vilje til å utvide NORM til også å omfatte virologi dersom overvåking av resistens mot antivirale midler blir etablert. Det er imidlertid en klar forutsetning at det virologiske fagmiljøet selv tar initiativ til og arbeider fram en slikt overvåkingsaktivitet da det nåværende NORM verken har mandat eller kompetanse til å løse en slik oppgave uavhengig av de virologiske fagmiljøene.

På grunn av stort fravær ble det ikke fastsatt noen dato for neste møte i Fagrådet. NORM sentralt vil komme tilbake med forslag til alternative møtedatoer slik at alle får muligheten til å gi tilbakemelding om hvilke datoer som passer best.

Gunnar Skov Simonsen (ref.)